

Az alaphelyzet, hogy Jézus visszamegy Názáretbe, ahol felnevelkedett. Egy zsinagógában szólal fel. Egy természetes helyzet szüli, hogy Jézus felolvasson egy részt, pont azt, amely az ő eljövételét jövendöli meg. Erre reflektálva szelíden felvilágosítja a hallgatóságot, hogy „ma teljesedett be az írás”. Cselekedetére válaszul a hallgatóság Jézus származását kezdi találgatni, miután pedig ez még nem győzi meg őket Jézus isteni voltáról, bizonyítékot kérnek.

„Cselekedd itt, a hazádban is mindazt, ami - ahogy értesültünk róla - megtörtént Kafarnaumban!” – kéri a közösség. Kérésük mögött egy ígéret sejlik: ha Jézus megváltói szerepben a javukra válik el fogják fogadni, hogy ő az, akit az írás jövendölt. Ellenkező esetben viszont semmi hasznuk nem származna Jézus elfogadásából. Jézus azonban nem pályázik ilyen babérokra, tudja ő jól, hogy Isten szemében nem változik meg és nem feladata ilyenfajta látszat elfogadást kelteni.

„Ámen, mondom nektek: Egyetlen próféta sem kedves a maga hazájában.” Szelíden lemond arról, hogy kedvesen viszonyuljon hozzá a hazája. Ez a fajta elvárások nélkülség éles kontrasztban áll a közösségével, akik tele vannak elvárásokkal. Jézus be tudja fogadni a közösség válaszát, ezzel szemben a közösség nem tudja befogadni Jézus üzenetét.

Jézus jó ember ismerősként lehet, hogy számított arra, hogy új szerepében nem lesz kedves a hazája számára. Ettől még megtette prófétai kötelességét, vagyis átadta az üzenetet, bizalmat szavazott hallgatóságának. A hallgatóság bizalmatlanul és előítéllettel reagált. Ezzel saját magukat fosztották meg az örömtől, amelyet Jézus hozott nekik.

Az öröm tehát a hallgatóságon múlik, Jézus mint próféta elvégezte kötelességét. A továbbiakban bármikor dönthetnek úgy, hogy hinni kezdenek. Jézus erre hívja fel a figyelmüket a beszéde folytatásával. Jézus széles látókörű, mert megengedi, hogy az üzenet ne azonnal érjen célt, hiszen az egy gondolkodást, feldolgozást is megkövetel. Nem várja tehát el a hallgatóságtól az ő személyének elfogadását, de figyelmezteti őket arra, hogy akkor járnak jól, ha hisznek neki.

Ennek példázására a következő helyzetet vázolja: egy megpróbáltatásokkal terhes, hosszan tartó időszakban, azonos élethelyzetben lévő emberek, akik egyenlő körülményekkel rendelkeznek nem egyenlő mértékben részesültek Isteni segítségben, mégpedig próféták által. Erre példa, hogy az özvegyek közül egy és a leprások közül is egy részesült csak segítségben. Ez igazságtalannak tűnhet, de nagyon pontosan illeszkedik a valósághoz. Mi a látszólagos igazságtalanság oka?

Ha egyben szemlélem ezt az evangéliumi részt egy bizonyosság ötlük szembe. Az üzenet az ember saját döntésére válik örömmé, vagyis segítséggé a nehéz helyzetben, magában az életben. Volt különbség tehát az özvegyek és leprások között, mégpedig az istenhez viszonyulásban. A segítséget kapó özvegyasszony és leprás azokat jelképezheti, akik az örömhírből erőt tudtak meríteni, feladva eddigi gondolkodásukat, elképzeléseiket nyitottak tudtak lenni Istenre.

A másik csoportba tartoznak azok (Jézus idejében a nagy többség) akik, bár hallottak az örömhírről, mégsem változott meg, fordult jobbra az életük.

Idáig jutva az elmélkedésben már csak az a kérdésem, miért engedi Jézus, hogy valakik elutasítsák az ígét, ha az számukra káros?

Jézus a lehető legnagyobb jó elhozására törekedett, de nem volt mindenható. Elindított egy lassú és tartós változást azzal, hogy meg tudott maradni a saját értékeiben. Ez a változás a mai napig tart, egyre több ember hisz, vagy követ valamit ami megtartja a jóban. Az embereknek szabad akaratát meghagyva cselekedett tehát és széles látókörűségét jelzi, hogy nagy távlatokban gondolkodott.

Nem törekedett a gyors megoldásokra, és ma sem hívő még mindenki a világon, de Jézus üzenetének különlegessége, hogy halála után is terjedő képes és jelenleg is működik. Talán egy egyre jobb jövőre mutat, persze ebben nekünk is nagy felelősségünk van. Jézushoz hasonló szelídséggel elég lehet elindítani a jóságot, nem baj ha nem mérhető az eredménye, attól még hatásos, talán pont attól hatásos.

Vincze Borbála, Budapest